

SELAM İBADETTİR

Nureddin Yıldız Hocaefendi'nin 19.01.2014 tarihli Şehzâdebaşı Sohbetidir.

Bismillahirrahmanirrahim.

Elhamdüli'llahi Rabbi'l âlemin ve sallallahu ve selleme âla seyyidina Muhammedin ve ala alihi ve sahbihi ecmaîn.

Pek Aziz Mü'min Kardeşlerim;

Mü'min insanın Allah'ın rızasını kazanmak için yaptığı işe "ibadet" adı verilir. Veya Allah emrettiği için mü'minin yaptığı işe de "ibadet" denir diyebiliriz. Mü'min insan, Allah'a ve Peygamber'ine iman ederek günlük hayatından ileriye yönelik hayallerine varıncaya kadar her şeyini Allah'ın hoşnutluğuna göre ayarlayan insan durumuna geçer. Allah'a iman etmiş olmak, cenneti hayal etmek, cennet için yaşamak demektir. Cennet, uğruna her şeyin kendisine göre ayarlanacağı değerde ve bu fedakârlık için hiçbir şeyden feragat edilemeyecek kadar kıymette bir yerdir.

Değerli Kardeşlerim;

Bir şeyin ibadet olarak yapılması demek, onun sevap kaynağı da olması demektir. Bunun anlamı şudur: Biz, mü'min olarak herhangi bir işi "Allah emretti biz de o emrettiği için yaptık" diyorsak, o işten aynı zamanda şu kadar veya bu kadar sevap da bekliyoruz demektir. Allah'ın emirleri ve yasakları arasında bulunan hiçbir şey sevap ve günah açısından sıfır değerde değildir hiçbir zaman. Elbette namazın yeri başkadır, mü'minin mü'mine selam vermesinin yeri de başkadır. Hiçbir mü'minin sevabı, o mü'minin oturup Rabb'inin rızası için iki rekât namaz kılması kadar değildir. Hiçbir selam, sabah namazının yerine geçmez ama sabah namazını emreden Allah, mü'minin mü'mine selam vermesini de emretmiştir. Bu açıdan bizim selam deyiverdiğimiz ve iki kelimedden ibaret olan sloganımız, sabah namazı çapında değilse de Allah'ın bize ibadet olarak emrettiği işlerdendir. "Namaz kılın" diyen Kur'anımız "selam verin" demiştir. **"فَحَيُّوا بِأَحْسَنِ مِنْهَا أَوْ رُدُّوهَا"** sözü Kur'an ayetidir.

Bu nedenle bir Müslüman'ın sabah namazında camide görülmesi onun Müslüman olduğunun işareti olduğu gibi ya da senelerce camide görülmemesi acaba Müslüman mı diye soruşturma nedeni olduğu gibi bir Müslüman'ın "es-selamualeykum" diye selam vermesi de Müslümanlığının işaretidir. Ağzından selam çıkmaması da "acaba" sorusunun nedenidir. Çünkü namazı emreden Kur'an, selamı emretmiştir. Şeklini de belirterek emretmiştir.

"Selamlaşın" demek, el sallayın demek değildir, "es-selamualeykum deyindir." Çünkü nasıl namazın alternatifi olmaz, rükûsu, secdesi, Tahiyat'ı ile ona namaz denir. Bedeli, alternatifi, yerine oturtulabileceği olmaz. Aynı şekilde selamın da yerine oturtulabilecek alternatifi icat edilemez. Çünkü "Selam" es-selamualeykum sözündeki "Selam" Allah'ın ismidir. Allah'ın isminin yerine konabilecek hiçbir iyi gün yoktur. "Selam" Allah'ın adıdır. Mü'minin mü'mine kimlik gösterir gibi o kimliği parafe eder gibi "selamualeykum" "ve aleykumusselam" demesi Allah'ın adının ortaya konularak insanî ilişkinin başlatılması demektir. Bunun için biz mü'minler olarak el sallamayı veya birbirimize "iyi işler" demeyi, "iyi günler" temenni etmeyi, Allah'ın adıyla başlayan bir mutluluk temennisinin yerine oturtamayız. Çünkü namazın yerine filan işi oturtamadığımız gibi Allah'ın adı olan "Selam" kelimesinin yerine de herhangi bir sözcüğü oturtamayız. Müslüman olmamız, mü'min olup Allah'a iman etmemiz bunu zorunlu hale getirir.

Bu sebeple bütün toplumların, insan kalabalıklarının elbette birbirleriyle selamlaşma, iletişim kurma sloganları vardır. Herkesin açısından da o değerlidir. Ancak, hiçbir kitlenin insan grubunun birbirleriyle ilişki kurmadaki ifadeleri, birbirlerine iyi günler, iyi işler temenni etmeleri, kendine iyi bak,

orta halli bak, diye slogan üretmeleri, hiçbir zaman dünyanın hiçbir yerinde cennette uygulaması yapılmış bir selam çeşidi değildir. Bizim "es-selamualeykum"umuz "ve aleykumusselam" diye cevap vermemiz, Araplardan öğrendiğimiz bir selamlaşma çeşidi değildir. Mekke fethedildikten sonra Medine'de Müslümanların kendi aralarında ürettikleri bir iletişim modeli de değildir. Henüz iblis, şeytanlaşmadan, dünyada kadın erkek, para, fakirlik, zenginlik sorunu olmadan Allah'ın çamurdan yarattığı babamız Âdem aleyhisselamın karşısında sayısını Allah'tan başkasının bilmediği kadar kalabalık melek grubu babamız Âdem ile selamlaşırken "es-selamualeyk" diye başlamışlardır.

Selam, Arap modeli değildir. İlk insanın kulağına giren ilk kelimedir. İlk selam, bir Arap Bedevisi ile öbür Arap Bedevisi arasındaki iletişim değildir. Allah'ın çamurdan yarattığı ilk insanın meleklerle diyalogunun adı "es-selamualeykum"dur. Bunun için biz Âdem aleyhisselamın berrak nesli Ümmeti Muhammed olarak birbirimizle karşı karşıya geldiğimizde, birbirimize telefon ettiğimizde, mektup yazdığımızda, birbirimizle muhatap olduğumuz her yerde babamız Âdem ile onun yaratılışını seyredip önünde secde etmekle emrolunan meleklerle arasındaki cennet parolası olan ve Allah'ın adı olan selamla başlarız. Müslüman farkı budur. Bunun için biz her "es-selamualeykum, ve aleykum selam"da cennetle bir kontak kuran iş yapmış oluruz. Selam bize Allah'ı hatırlattığı gibi, birbirimize insanlığımızı hatırlattığı gibi aynı şekilde babamızın cennet günlerinin de hatırlatan bir parolamızdır.

Biz Araplardan öğrenmedik, Afrikalılardan görmedik, Asya'dan göç ederken getirmedik bu selamı. Babamız cennetten dünyaya gelirken bu selamı getirdi. Allah'ın adı ve cennet kaynaklı bir kelimenin yerine oturabileceğimiz hiçbir slogan olamaz. Hiçbir kelime selamın yerine oturtulup da cenneti hatırlatır ve insana sevap kazandırır bir kelime asla olamaz. Bunun için "selam ibadettir" diyoruz. Hem işimizi görüyoruz selamla hem de ibadet sevabı kazanıyoruz. Hem karşımızdakine güler yüzümüzü ispat ediyoruz ondan karşılık tebessüm bekliyoruz hem de melekler Resulullah'ın sünnetine uymanın, **فَحَيُّوا بِأَحْسَنِ مَنِّهَا** ayetine icabet etmenin karşılığı olarak bizim için bir artı puan kaydediyorlar. Müslümanlık, güzel İslam, kökleri cennetten gelen insanlık budur elhamdülillah. Allah'ın izniyle babamız Âdem aleyhisselam, bu selamı cennette başlattı. Meleklerle selamlaştılar. Babalarımız, mü'min babalarımız, Müslüman analarımız bize selam verdiler. Biz çocuklarımıza Müslümanlığımızı, Müslüman idrakimizi yerleştirmek için camiye, namazı öğrettiğimiz gibi selam anlayışını da öğretir, çocuklarımıza selam aşısı yaparız.

İnşallah bir gün Rabb'imizin cennetlerine girdiğimizde de ilk defa çamurdan yaratılmış babamızın önünde secde edip ona selam veren melekler o babanın milyonlarca, milyarlarca çocuğunu cennette karşılarında gördüklerinde selamun **سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ** diyecekler binlerce sene sonra.

"Selam cennette başladı, cennet de selamla devam edecek" diyor Kur'an. Evlerimizde kapıyı açıp içeri girdiğimizde "selamunaleykum" derken biz, bir gün inşaallah cennette karşımıza dikilen bize "hoş geldin" diyecek olan meleklerin çağrısını tekrar etmiş oluyoruz. Selam öyle bir ibadet ki benim evimde, Müslüman'ın iş yerinde kullanılıyor, yankısı Firdevsi Âlâ'dan gelen bir selam bu. Onun yerine selam olacak hiçbir parolayı, hiçbir işareti, hiçbir kısaltmayı kabul edemeyiz. Hiçbir şey cennetin yerine bedel olabilecek kıymette olamaz çünkü. Bana cenneti Allah'ın cemalini, melekleri, Havz-ı Kevser'ini hatırlatıyorsa benim için değerli olan da o olmalıdır. "Es-selamu aleyküm, ve aleyküm selam" bizim için ibadettir. Allah'tan sevap olarak karşılığı olan bir ibadettir ve hiçbir alternatifi asla yoktur. Çağ nereye giderse gitsin, iletişim, teknoloji, enformasyon hangi noktada olursa olsun, uzayda da, kutuplarda da, deniz ortasında da, kara üstünde de Müslüman Müslümanlığıyla aynı kelimeden türemiş bulunan selam

insanıdır. Gökler ve yer "es-selamualeykum"le mutluluğa dönüşür. Aksi takdirde biz cennetten aldığımız emaneti dünya toprağında heder etmiş suçlular durumuna düşeriz.

Aziz Kardeşlerim;

Şu harikalığa bakınız! Bir insan kendi kendine evinin anahtarını açıp içeri girdiğinde içerde kimse yokken ceketini çıkarıp asınca "iyi günler" diye kendi kendine der mi? Dese ve bu bir kameraya alınmış olsa kendi kendine "iyi günler" diyeni herhalde psikiyatriye havale ederler. Ama Allah'ın Kur'an'ına bak, Peygamber'inin sünnetine bak. Allah'ın ismi olan selam farkına bak. Anahtarını açıp eve girdiğinde kimse yoksa, çocukların uyuyor rahatsız etmemen gerekiyorsa Allah: **فَسَلِّمُوا عَلَيَّ أَنْفُسِكُمْ** "kendi kendinize selamınızı verin" buyuruyor. Çünkü selam iyi gün veya iyi gece demek değildir. Allah'tan, Arş'tan mutluluklar ve güven talep etmektir. Bu güven talebini evde çocuklar varsa çocuklar, misafir varsa misafir, hiç kimse yoksa ben ev sahibi olarak Allah'ın selamet ve güvenine herkesten çok muhtacım. Karşımdakine "Allah sana güvenlikler, mutluluklar versin" dediğim gibi kendim için de bunu talep ederim. Onun için Kur'an'ımız: "evlerinize girdiğinizde kimse yoksa evde siz yine selam verin" buyuruyor. Çünkü selamın getireceği güven ve mutluluğa ben muhtacım. Bu basit bir iyi gün, iyi gece, iyi iş temennisi değildir, ibadettir. "Camide cemaatle de namaz kılarım, evde de yalnız olsam namaz kılarım" der gibi selamı karşımdaki mü'mine de, bulamazsam kendi kendime de veririm selamıdır bu. Müslüman düzeyi, bu düzeydir.

Aziz Kardeşlerim;

Şu kulak çınlatan uyarıya ve seviyeye dikkat eder misiniz Allah için? İnsanlığa insanlığın sırlarını öğretmek için gelmiş bulunan Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz kadın, çocuk, erkek ayrımı yapmadan her Müslüman'a selam verdiği gibi -dikkat ediniz- Müslümanların ölülerinin bulunduğu mezarlıklara gittiğinde de **"السلام عليكم يَا دَارَ قَوْمٍ مُّأْمِنِينَ"** diyerek Müslüman'ın ölüsünün bile selam adamı olduğunu göstermiştir. Müslüman ölünce bile selam adamıdır.

Aziz Kardeşlerim;

Peygamber aleyhisselam efendimizin yirmi üç yıllık nübüvvet hayatını anlatan bütün sahih ve zayıf kaynakların tamamını oturup okusanız mezarlıkta kaç kere ölümlere Fatiha okudu, kaç kere selam verdi diye baksanız Peygamber aleyhisselamın mezarda selam sloganının, Fatiha'dan daha çok önünüze çıktığını göreceksiniz. Elbette mezarda ölü için Fatiha okunur ama mezarlıktaki sünnet yani yaşayanın ölüye göstereceği sadakat görevi Fatiha değil "es-selamualeykum" demektir. Çünkü selam dirinin de ölünün de kulağından geçecek güçte bir slogandır. Evine girdiğin, dükkânına girdiğin Müslüman'a senin selamının faydası olduğu gibi yanından geçiverdiğin mezarlıktaki ölmüş Müslüman'a da selamın faydası var. Müslümanların "es-selamualeykum"u budur. Terk ettiğimizde "iyi günlere" dönüştürdüğümüz "iyi geceler"imizde kaybettiğimizde "es-selamualeykum"u ölümlerimizin bile rahmet umuduyla oynadık demektir. Selam ibadettir. Araplardan devraldığımız bir parola değildir. Babamızın emanetidir. Âdem'in çocuklarının yüz tebessümünü yansıtan, temennisini dile getiren hayat sloganımızdır bizim.

Selam ümmetiyiz. Çünkü selam, Allah'ın Esmâü'l Hüsnâ'sı arasındaki isimlerden birisidir. Elbette selamla başlar "iyi günler, güzel işler, mutluluklar, sağlıklar" temennisi de yaparız. Selam ilave güzelliklere engel değildir. Yasak da değildir ama selamın çağın iletişim furçasına kurban edilmesi kabul edilebilir değildir. Selamımızı yaşadığımız çağa ezdiremeyiz. Dinimizin parçalarından birisidir. Namazımızın yerine bir ibadet oturtamadığımız gibi selamımızın yerine de başka bir parola getiremeyiz.

“Allah afiyet versin” deriz selamdan sonra “iyi günler, iyi öğleler, iyi sabahlar” da deriz hiçbir sakıncası yok.

Selam bizim nefesimizdir. Gözümüzün feridir. Onu elde edildikten sonra gerisi serbesttir. Bunun için biz yarın inşallah cennetlerde meleklerden selam duyacağımız zamanın hasreti bir anlık olsun gözümüzde canlansın diye evimize selam vererek gireceğiz. Dükkân sahibi indirim yapacaksa selam verene yapsın. Selamın Müslümanların gönlünü fethettiğini, selama ehil olmayanlar bile anlamalıdır. Selamsız başlayan bir görüşmenin olumlu bitmeyeceğini herkes anlamalıdır. Çünkü selam, gökteki yağmur dolu buluta benzer. O senin üzerindeyken terlemediğin gibi selamın himayesindeyken Allah’ın rahmetine daha yakın olduğun için Allah’ın izniyle senin görüşmen barışa, anlaşmaya daha yakın bir görüşme olur. Selam ümmetiyiz, ölülerimizin bile bizde Fatıha’dan önce, Yasin’den önce mezarlıklarda yankılandıracağımız selam alacakları vardır. Çünkü Resûlullah’ımız sallallahu aleyhi ve sellem ve ashâbı Müslümanlıklarını böyle yaşadılar. Selam Müslüman’ı olarak yaşadılar. İyilik temennisinde de bulundular ama Peygamberleri onlara dedi ki: “selamsız başlayana cevap vermeyin” dedi. Eğer çocuğumuz on yaşına geldiği halde selam vermeden konuşmaya başlaması halinde harçlığını vermeyebileceğimizi tahmin edecek kadar bizi selam bağılı ve bağımlısı olarak görmemişse on senede biz çocuğumuza İslam selamını aşılayamadık demektir.

Çocuğumuz bizim adımızı, soyadımızı bildiği gibi “Bu adamdan, bu anadan bir şey istemek için selamla başlamak lazım. Yoksa benim tatlımı yapmaz bu kadın, yoksa bu baba bana harçlık vermez” diye iç şuru oluşması lazım. Ama bunu oklavayla değil, yıllarca eğitim vererek ispat etmek lazım. Selamın mutluluk olduğu dudaklardan okunmalıdır. Selamla başlayan tartışma bereketli, anlayışlı bir sonuçla, selamla bitmelidir. Ev selam eviyse, kişi Müslüman isminin hakkını vermek sevdasında birisiyse Ebu Bekir Müslümanlığı budur. Allah ondan razı olsun. Ömer Müslümanlığı selam Müslümanlığıdır. Katilini bile selamla geldiğinde hoş beş eden Ali Müslümanlığı bu Müslümanlıktır. Allah onlardan razı olsun.

Selam Allah’ın adı olduğu sürece, selam babamız Âdemin cennette duyduğu ilk söz olduğu müddetçe, Kur’an’ımız selam verin dediği sürece Peygamber’imiz sallallahu aleyhi ve sellem “kendi evinizde tek başınıza girerken bile selam verin” uygulaması yaptığı sürece Peygamber ve ashâbı değil, Müslümanların düğününe toplantısına giderken “yirmi yıl önce mezarlarına konmuş ölü Müslümanların bile selam hakkı var” diye düşündüğü müddetçe “es-selamualeykum” dinimizdir, imanımızdır, ibadetimizdir, kulluğumuzun sloganıdır. Biz es-selamualeykum ümmetiyiz. “Ve aleykumselam” karşı parolamızdır. Bunu konuşurken böyle konuşuruz. Yazarken “slm” yazmayız; “es-selamualeykum” yazarız. Sayfa daralsa da, yer kalmasa da, cümle uzasa da, telefon ekranında yer sıkışması olsa da selamı kısaltmayız biz. Çünkü selam Allah’ın adıdır. Onun kıyası, kısaltılmışı, sembolü olmaz. Selam, semboldür kendisi. Namazın kısaltılmışı olmadığı gibi orucun öğleye kadar tutulanı olmadığı gibi selamın da el sallaması, iki üç harfle yazılmışı olmaz. Çünkü selam ibadettir. İbadetler kalite işidir.

Değerli Kardeşlerim;

Selamı ibadet olarak gördüğümüzü biz iman ederek, çevremize ispat ederek, ailemize, çocuklarımıza aşılıyarak meleklerle göstermek zorundayız. Selamı içimize gömemeyiz. Dilimize tük dikeriz. Selamdan utanamayız. Selamın bizi deşifre etmesinden korkamayız. Selamdan utanırsak, selamı gizleme ihtiyacı hissederseniz Müslümanlığımızdan ar duyduğumuz ortaya çıkar. “Allah” der gibi “es-selamualeykum” demeye mecburuz.

Bir kere adımız Müslüman'dır. Müslüman kelimesindeki harfler "selam" kelimesinden oluşuyor. Biz selamın ne anlama geldiğini yani 'Allah'ın güveni, bereketi seninle olsun' anlamına geldiğini bilelim veya bilmeyelim. Namazda yaptığımız tesbihatın ne anlama geldiğini de bilmeyebiliyoruz ama namaz kılıyoruz. Namazı Arapça zikirlerle yapıyor diye Arap ibadeti görmüyoruz. Selam da Arap ibadeti değil, babamız Âdem'in ibadetidir. Bu bir şuur, anlayış ve Müslümanlıkta seviye meselesidir. Çağın bütün fırtınaları karşısında namazımızı, haccımızı ve bütün ibadetlerimizi o fırtınalara kaptırmadığımız gibi selamımızı da bizden sonraki nesle sorunsuz bir şekilde taşımak mecburiyetindeyiz. Müslümanlık budur, böyledir. Böyle bir Müslümanlığı Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem bize aşlamıştır.

Bir hususu daha son nokta olarak zihnimize yerleştirebiliriz: Selam, Müslüman'ın Müslüman'a karşı nezaketi değildir. Selam, bir beyefendilik değildir. Selam, iyi Müslüman olmak, çok sevap kazanmanın ötesinde bir görevdir. Bizzat Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin sahih hadisi şerifinde 'Müslüman'ın Müslüman üzerindeki altı hakkından birisi selamdır' buyruluyor. Yani bir Müslüman'ın karşısındaki bir Müslüman'a "es-selamualeykum" demesi bir medenilik, şehir görmüşlük, hacı efendilik, okumuşluk değildir. Allah'ın belirlediği, Peygamber'inin ilan ettiği haktır. Her hak kıyamet günü muhakkak sorulacaktır.

Fakir Müslüman'a yardım etmek belki dolaylı bir haktır. Ama sokaktaki Müslüman'ı gördüğünde selam vermek direkt haktır. Buna göre de gördüğü Müslüman'a selam vermeyen ve hadisi şerifteki ifadeyle cimri Müslüman çünkü hadisi şerif selamı ihmal eden cimri insan olarak gösteriyor, cimri. Allah'ın rahmetinden alacak Allah'ın kuluna verecek. O Allah'ın kulu da Allah'tan alacak ona verecek bir rahmet kaynaşması olacak. Bunu bile yapmaya üşenen insanı Peygamber aleyhisselam cimri insan olarak gösteriyor. "En cimri odur" diyor. Çünkü selam haktır. Çocuğun babasındaki hakkıdır. Kadının kocasında, kocasının kadındaki hakkıdır. Mü'minin, mü'min kardeşi üzerindeki hakkıdır.

Selamı biz yerine getirirken çok iyi bir iş yapmaktan önce Allah'ın defterimizde görev olarak yazdığı hak listesinde bize beyan ettiği bir iş yapmış oluruz. Mü'miniz, aynı cennete inşallah gireceğiz. Selam diyarına gireceğiz. Cennetin bir adı da Daru-s Selam'dır. Selam diyarı, selam. Selam diyarının sakinleri olarak inşallah birbirimize cennetlik olmanın, cennetlik olmaya yardım eden Allah'ın rahmetiyle beraber olmanın davetiyesi olan selamı tanıyalım tanımayalım, bilelim bilmeyelim Müslüman olduğuna dair küçük bir işaret kimde görüyorsak ona muhakkak Allah'ın selamını ihsan edelim. Kazanalım kazansın. Hep kazanalım. Ama Müslüman'a. Çünkü Allah'ın rahmetine Müslüman müstahaktır.

Selam, sıradan bir görev değil. Ümmeti Muhammedi Âdem aleyhisselama ve cennet ortamına bağlayan bir umut sloganıdır. Bir kere 'es selamualeykum' adeta burnumuzdan çektiğimiz derin bir nefes gibidir. Hele hele evlerimiz selamsız kalmamalıdır. İş yerlerimiz selamla bereketlenmelidir. Toplantılarımız selam toplantısı olmalıdır. Diyarımız selam diyarı olmalıdır. Çünkü bu fani dünyadan selam diyarına gitmek için uğraşıyoruz. Selam da bunun için vardır.

Selamı ihmal etmek bindiğimiz dalı kesmeye benzeyen bir hatadır. Selam, ibadettir. Selamı Allah emretmiştir. Selamı Peygamber aleyhisselam efendimiz dirilere, ölümlere, çocuklara, kadınlara, ihtiyarlara, taşlara, kayalara, Uhud'a uygulayarak bu dünyadan gitmiştir. Böyle bir Ümmet'iz. Böyle bir Ümmet olarak geldik, Rabb'imize bu kalitede gitmek zorundayız.

Velhamdülillahi Rabbil âlemin.